

יבוא, יצוא ומה שביניהם סקירות וחידושים בענייני חוק ומשפט

עו"ד גיל נדל, ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים

בית המשפט העליון: סוכן מכס יישא בדמי אחסנה שלא שולמו על-ידי לקוחו
עו"ד גיל נדל, אלישי שיק

רקע:

סוכני מכס, כחלק שגרתי מעבודתם, מייצגים את היבואנים מול רשות המכס. לצד הייצוג מול רשות המכס, פועל סוכן המכס כנציגו של היבואן / היצואן מול גופים אחרים: מול סוכני אוניה (למשל: פדיית פקודת מסירה), מסופים ומחסנים (למשל: הכנסת סחורה לאחסנה), מובילים יבשתיים, ועוד. פעולות אלו אינן טכניות בלבד, אלא בעלות אופי משפטי, שכן לרוב סוכן המכס מתחייב לשלם חיובים כספיים בשם היבואן - תשלומי דמי אחסנה, השהיות, ועוד.

פעמים רבות, נותר חוב של היבואן/היצואן לצדדים שלישיים, כמו דמי אחסנה ואותם צדדים שלישיים פונים לסוכן המכס ומבקשים שהוא יפרע את החוב, ובמידה והחוב לא נפרע - מגישים תביעה משפטית נגד סוכן המכס. מצב זה טיפוסי במיוחד כאשר היבואן הינו לקוח מהרשות הפלסטינית ולא ניתן לגבות ממנו את החוב.

בסקירה זו נתאר את החלטת בית המשפט העליון שדנה בבקשת רשות ערעור שהוגשה על ידי סוכן מכס. הבקשה הוגשה בעקבות פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב, אשר קבע כי יש לחייב את סוכן המכס בתשלום דמי אחסנה של לקוחו. בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור של סוכן המכס.

עובדות המקרה:

חברת לוגיסטיק בונדד התקשרה בהסכם עם חברת שילוח ועמילות המכס, בנושא אחסנת טובין של לקוחות סוכן המכס. במסגרת ההסכם, העניק המחסן ללקוחות סוכן המכס שירותי אחסנה לטובין וסחורה מיובאים, וכן שירותים נלווים. סוכן המכס היה הגובה את מלוא הסכום שסוכם בין היבואן לבין המחסן בניכוי עמלה בגובה עשרה אחוזים. ראוי לציין, כי במקרה אחד הועבר תשלום ישיר בין היבואן לבין המחסן.

לאחר שאחד מלקוחות סוכן המכס הפסיק לשלם למחסן, תבע המחסן את סוכן המכס בגין יתרת חובו של היבואן בגין דמי האחסנה. בית המשפט השלום בהרצלייה קיבל את טענת המחסן באופן חלקי, וקבע כי סוכן המכס יחויב בתשלום 40% מיתרת החוב, בקיזוז 10% עמלה.

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב בשלב הערעור נקבע כי מאחר ובית המשפט השלום קבע כי התקיים חוזה ישיר בין הצדדים-המחסן וסוכן המכס, מן הראוי לחייב את סוכן המכס במלוא דמי האחסנה. סוכן המכס פנה בבקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון.

טענות הצדדים בבית המשפט העליון:

עיקר טענת סוכן המכס היא כי שגה בית המשפט המחוזי בכך שלא ייחס חשיבות לכך שהמחסן הסתיר מבית המשפט את העובדה שלפחות במקרה אחד הועבר תקבול באופן ישיר מהיבואן למחסן. כמו כן, נטען כי שגיאה נוספת נוגעת לכך שלא קוזז 10% מסכום התביעה (בשל העמלה).

מנגד, טען המחסן כי אין לקבל את טענת הקיזוז של סוכן המכס בין היתר בשל העובדה כי לא נקבע שהצדדים הסכימו על אחוז עמלה מסוימת, וביקש לאמץ את פסק-דינו של בית המשפט המחוזי.

החלטת בית המשפט העליון:

בית המשפט העליון החליט שלא להיעתר לבקשתו של סוכן המכס.

בין היתר הוחלט כי רשות ערעור בגלגול שלישי ניתנת רק במקרים מיוחדים בהם עולה שאלה עקרונית, משפטית או ציבורית מהותית או נגרם עיוות דין חמור, וזהו אינו המקרה.

בית המשפט העליון דחה את הטענה כי המחסן הסתיר מידע ביחס לתקבול הישיר שקיבל, ומצא כי בית המשפט המחוזי התייחס לכך.

בית המשפט העליון לא ראה מקום להתערב בקביעתם של בית המשפט השלום והמחוזי בגובה הוצאות המשפט.

בעניין הקיזוז, בית המשפט לא ראה צורך לשנות את קביעת של בית המשפט המחוזי והעיר כי גם אם נפלה שגיאה, הרי שטעות ביישום הדין איננה מצדיקה מתן רשות ערעור בגלגול שלישי, ודחה את טענת סוכן המכס.

לא הוטלו הוצאות על סוכן המכס למרות דחיית בקשת רשות הערעור.

[ההליך בבית משפט השלום : ת.א. (שלום הרצליה) 615-02-11 השופטת חנה קלוגמן. פסק דין מיום 26.11.14 ;

[ההליך בבית המשפט המחוזי : ע"א (מחוזי ת"א) 41199-01-15, כב' השופטת אביגיל כהן. ב"כ המחסן- עוה"ד ספי שמש ושרי נוסונוביץ-רץ, ב"כ סוכן המכס- עוה"ד אורי פנטילט וארנון שצמן, ניתן ביום 1.11.15]

[ההליך בבית המשפט העליון : רע"א 8183/15, פסק-דין מיום 25.2.2016, השופט אליקים רובינשטיין. ב"כ הצדדים : בשם סוכן המכס : עו"ד אורי פנטילט, עו"ד ארנון שצמן, בשם המחסן : עו"ד ספי שמש].

למאמרים נוספים שנכתבו על ידינו בנושא הטלת חובות אחסנה של לקוח, על סוכן המכס, אנא לחצו על הקישורים הבאים :

[המחוזי מתמיר : סוכן מכס יישא במלוא חובות האחסנה של היבואן](#)

[הטלת חוב דמי אחסנה או השתייה על סוכן המכס - נקודות להתנהלות נכונה](#)

[סוכן מכס יישא בעלויות אחסנה עבור טובין של לקוחו](#)

[סוכן מכס חויב בתשלום דמי אחסנה](#)

* * *

הסקירה לעיל הינה בבחינת תמצית. המידע הכלול בה נמסר למטרות אינפורמטיביות בלבד ואין במידע כדי להוות ייעוץ משפטי. לקבלת פרטים נוספים, אנא פנו לעו"ד גיל נדל - ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים. בדוא"ל Gill.Nadel@goldfarb.com /או בטלפון 03-6089979.